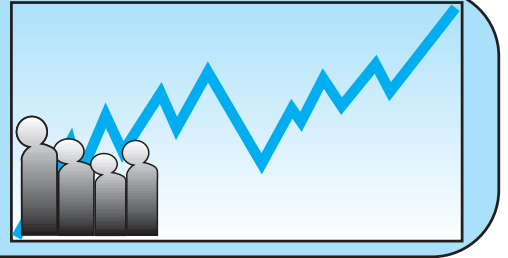

Yrityssperhe

2007

80 VUOTTA

Kuvien autot lisävarustein.

TÄSSÄ VOLVOSSA VIETETÄÄN AJAMISEN JUHLAA.

**UUSI VOLVO
S60 PLATINUM
-ERIKOISMALLI**

Uusi Volvo S60 Platinum on Volvon 80-vuotisjuhlavuoden erikoismalli. Yksilöllinen Offblack-erikoisverhoilu ja Sport-istuimet, 17" alumiinivanteet, takaspoileri ja aistikkaat yksityiskohtat muodostavat juhlanan kokonaisuuden. Urheilullinen alusta ja uudistukset muotoilussa lisäävät ajonautintoa. Voimakkaat viisisylinteriset moottorit; kolme modernia ja puhdasta dieseliä (126–185 hv) ja neljä suorituskykyistä bensiini-moottoria (140–260 hv). Tervetuloa juhlimaan koeajon merkeissä. www.volvocars.fi

Uusi Volvo S60 Platinum, alkaen 38.850 € + tk. 600€, yht. alkaen 39.450 €.
EU-yhd. 6,4–10,2 l/100 km, CO₂ 169–244 g/km.

Auto-Ilves Oy

www.autoilves.fi

Ruununmyllyntie 12, 13210 Hämeenlinna
puh. (03) 615 670
Veikkarinkatu, 05840 Hyvinkää
puh. (019) 427 7000
Av. ark. 8–17, la 10–14

Hyvinvoiva työyhteisö saavuttaa tavoitteensa

Eräissä Suomen työelämä tutkimuksessa saatiin paljon haastattelujen vastauksia, jossa todettiin, että 70-luvulla työteko oli paljon viihtyisämpää ja työolosuhteet paremmat kuin tällä hetkellä 2000-luvulla. Tutkijoita vastaukset ihmetyttivät, onhan 2000-luvun työkuultuuri ja -olosuhteet aivan eri luokkaa kuin 30 vuotta sitten. Meillähän on ergonomia, meillä on tietotekniikka, meillä on työterveys, meillä pitäisi kaikki työviihtyvyyden elementit olla kehity huippuunsa. Kaiken pitäisi olla paremmin. Mikä siis mättää?

Työn ja työnteon luonne ovat muuttuneet voimakkaasti viime vuosina tavoitteellisemmiksi ja kiireisimmiksi. Toimintaa suunnitellaan kyllä entistä enemmän pitemmällä aikavälillä, mutta yhä nopeammin tulee saavuttaa asetetut päämäärät ja yhä nopeammin asetetaan uusia tavoitteita. Toiminnan suunnittelujänne on lyhentynyt ja uusi muutos on jo tulossa, vaikka edellistäkään ei ole vielä kokonaan toteutettu. Tavoitteet jalkautetaan tehokkain suunnittelu- ja seurantajärjestelmien yksiköille, osastoille, tiimeille ja yksilöille. Toisaalta uudet johtamismenetelmät lisäävät vastuuta tiimi- ja yksilötasolla päätöksenteon siirtyessä yhä alas päin organisaatiossa.

Yksilö organisaatiossa kokee yhä enemmän vastuuta, aikatauluihin ja tavoitteisiin sitoutumista sekä osallistumista erilaisiin toimintaprosesseihin. Myös eri vaihtoehtojen ratkaisujen ja epävarmuuden hallinnan tarve kasvaa monen eri asian ollessa yhtä aktiivisessa toimintavaiheessa. Luonnollisesti meiltä ihmisinä vaaditaan uudessa tilanteessa aivan erilaista kestäkykyä ja osaamista kuin aikaisemmassa verkkaisemmassa ja yksinkertaisemmassa työkuultuurissa. Työpaikoilla toiminta on kehittymässä myös yhdessä tekemisen ja keskustelemaan kulttuurin suuntaan, jolloin ihmishuone-, vuorovaikutus- ja viestintätaidot joutuvat koetukselle. Joudumme aktiivisesti miettimään, miten uudessa tilanteessa taataan hyvinvoiva työyhteisö, jossa vallitsee kannustava, innostava ja oikeudenmukainen ilmapiiri.

Aika ajoin on yrityksen mietittävä perustehtävänsä ja paluuta juurille. Usein rönsyilemään lähtenyt toiminta aiheuttaa organisaatiossa epävarmuutta, vääriä odotuksia ja kilpailua. Ensimmäinen työviihtyvyyteen vaikuttava iso asia on selkeät tavoitteet ja pelisäännöt, jotka on yhdessä mietitty ja päätetty ja joihin jokainen on sitoutunut.

Toinen tärkeä asia on osaamisen hallinta ja kehittäminen. Jokaisella työntekijällä on halu oppia ja kehittyä osaamisessaan yhä paremmaksi. Tätä oppimista ja osaamisen kehittämistä organisaation tulisi aktiivisesti tukea ja varata resursseja konkreettisesti henkilöstön osaamisen kehittämiseen.

Kolmas kivijalka työhyvinvoinnissa on selkeät toimivat rakenteet ja resurssit. Toiminnan organisointi ja työnjako on sovittava ja niiden vaatimat resurssit on suunniteltava ja toteutettava huolellisesti. Hyvä kysymys aika-ajoin on: mitä voimavaroja työyhteisömme tarvitsee lähitulevaisuudessa ja miten hankimme ne?

Työhyvinvoinnin kruunaa hyvä johtajuus sekä avoin vuorovaikutus ja viestintä. Erään tutkimuksen mukaan johtamispalvelujen ala-arvoisuus on yksi suurimmista stressitekijöistä työyhteisöissä. Riittävän tiedon antaminen ja oikea-aikainen viestintä ovat arvokkaita johtamislähtöjä. Luottamuksen ja oikean kokoisen vastuun saaminen sekä mahdollisuus vaikuttaa omaan toimintaansa motivoi työntekijöitä eniten.

Jaakko Ansaharju

Yrityssperhe ry:n hallitus 2006–2007

Puh.joht. Juha Nieminen puh. 046-850 3122, varapuh.joht. lehden päätoim. Jaakko Ansaharju puh. 040-506 3022, sihteeri Seppo Ahonen puh. 050-561 7812, Pekka Ryttilä puh. 040-503 8136, Merja Vasama 040-510 9187, ilmoituspäällikkö Pekka Kemppainen puh. 0400-538 900, Kalevi Rantanen 03-55631216 ja Seppo Nieminen 046-850 3124, Erja Kokko puh. 044-375 6056.

Toimituksen osoite:

Rautatiekatu 32
13210 Hämeenlinna
Puh. 03-617 0555
Fax 03-671 5400
www.yrityssperhe.fi

Jäsenrekisteriasiat:

Petri Puuska 041-515 2444
Talous: Hannele Makkonen
puh. 040-554 3747

Toimitus:

Päätoimittaja Jaakko Ansaharju 040-506 3022
Toimitussihteeri Veikko Salminen 0400-926 927
Ilmoituspäällikkö Pekka Kemppainen 0400-538 900

Ilmoitushinnat: 1 EUR/mm + lisäväri 0,3 EUR/mm
Palveluosoiteilm. 50 EUR/vuosi

Lehden jakelu: Yrityksille 800 kpl. Lehti ilmestyy kerran vuodessa.

Painopaikka: Kaarinan Tasopaino Oy
PL 41, 20781 Kaarina
Puh.02-412 5500 Fax 02-469 1291
tasopaino@co.inet.fi
www.tasopaino.fi

YRITYSSPERHE-lehti

Ilmoittelu ja mainokset YRITYSSPERHE-lehdessä.

Yrityssperhe ry julkaisee jäsenlehteä, josta voi tilata palveluosoiteilmoitustilaa omalle yritykselle. Ilmoitukset julkaistaan toimialoittain. Ilmoitushinnat toimialakohtaisessa palveluosoiteosastossa on **50 EUR/vuosi**. Ilmoitusta varten tarvitaan seuraavat tiedot:

logo ja yrityksen nimi
lyhyt informaatio yrityksen
päätuotteesta tai -palvelusta
puhelinnumero ja osoitetiedot
sähköposti + www sivut

Lehdestä voi ostaa mainostilaa myös muualta kuin palveluosoiteosastolta. Tällöin mainoksen hinta on 1 EUR/palsta mm mustavalkoisena.

	1-värinen	4-värinen
Etusivu	-	650 EUR
Takasivu	-	550 EUR
koko sivu	250 EUR	480 EUR
1/2 "	170 EUR	310 EUR
1/3 "	125 EUR	240 EUR
1/4 "	85 EUR	150 EUR

Jos haluat Yrityssperhelehteen ilmoituksen, ota yhteys Pekka Kemppaiseen 0400-538 900.

YRITYSSPERHE RY:N JÄSENILMOITUS

yritys- tai henkilönimi

lähiosoite

paikkakunta

puh. fax tai sähköpostiosoite

yrityksen toimialue

- Yhteisö- eli yritysjäsenmaksu 50 EUR/vuosi.
- Yksityinen henkilöjäsenmaksu 25 EUR/vuosi.
- Kannatus jäsenen jäsenmaksu 25 EUR/vuosi.

Hallitus käsittelee jäsenanomuksen ja lähettää uudelle hyväksytylle jäsenelle tai yritykselle laskun jäsenmaksusta.

jäsenanomuksen hakijan allekirjoitus

Postita anomus osoitteelle:

Yrityssperhe ry.
Juha Nieminen 046-850 3122
Punatulkunkatu 1 A,
15610 Lahti

YRITTÄJÄPÄIVÄT 2006 ENÄ-SEPÄN LEIRIKESKUKSESSA VIHDIRIN OJAKKALASSA

Vuoden 2006 Yrittäjäpäivät olivat lupautuneet järjestämään pääkaupunkiseudun yrittäjät. Paikkana oli Suomen ev.lut. Opiskelija- ja koululaisliikerytymän omistama leirikeskus, joka sijaitsee luonnonkauniilla paikalla Enäjärven rannalla ja jolla on pitkä historia alun perin jo parin sadan vuoden takaa kruunun puustellina eli sotilasvirka-talona.

Paikkaa isännöi meille monelle tuttu Risto Hyttinen. Risto ja koko muu henkilökunta ottivat meidät mielellään vieraikseen ja pitivät meistä hyvää huolta päivien ajan hemmotellen meitä maukkailla aterioilla, hyvällä saunalla ja ystävällisyydellä.

Tilaisuus aloitettiin lauantai-aamupäivällä perinteisellä lipunnostolla ja Risto Hyttisen sekä Tarja Niemisen tervetuloitotuksilla.

Majoittumisen ja maukkaan lounaan jälkeen päästiin viralliseen ohjelmaan.

Pekka Ryttilä luennoi meille Yrittäjien kymmenestä käskystä mielenkiintoiseen ja värikkäiseen tapaansa. Jokainen kuulija pysyi varmasti hereillä ja mukana ensimmäisestä minuutista viimeiseen.

Esityksestä on lyhennelmä vuoden 2006 Yrityssperhe-lehdessä, joka on luettavissa Yrityssperheen nettisivuilla niin kuin kaikki muutkin 1998 alkaen ilmestyneet lehdet.

Jussi Remes esitteli meille Hyvistä tavoista, joitten tunteminen

ei saa olla vierasta yrittäjälle joutuessamme asiakaskontaktien, seminaarien, vastaanottojen, juhlatilaisuuksien ym. yhteydessä kiusallisiin tilanteisiin, jos emme osaa käyttäytyä. Saimme myös erinomaisia vinkkejä siitä, miten yrittäjä sujuvasti selviää tilaisuuksissa, joissa tarjotaan alkoholia niin, ettei se heritä kiusallista huomiota eikä aiheuta meille myöhemmin tunnonvaivoja.

Iltapäiväkahvin ja päivällisen välisen ajan meitä opastettiin parisuhteen saloihin Sipi ja Heke Laukkanen ohjauksessa lyhyen alustuksen ja ryhmätyön avulla. Yrittäjien työpäivä on usein pitkä ja omille läheisille jää ajasta vain rippeet, mutta se aika olisi osattava käyttää sitäkin viisaammin.

Tämä aihe on niin mutkikas ja laaja, että käytetyn ajan puitteissa siihen saatiin vain pintaraapaisu ja aika jäi selvästi lyhyeksi. Monen toivomus olikin, että tähän aiheeseen palataan joskus ja että silloin aikaa olisi enemmän. Nyt jäi Heikeltä asiaan kuuluvat "lääke" näytteetkin jakamatta.

Päivällisen jälkeen pidettiin "puukollinen" Yrityssperheen vuosikokous kokouksen puheenjohtajaksi kutsutun Tarja Niemisen rautaisella rutiinilla tiukassa ohjauksessa ilman syrjähyppyjä.

Hallitus sai hyviä ohjeita ja toiveita seuraavista matkoista ja useamman vuotuisen jäsenlehden julkaisemisesta, nuorten yrittäjien mukaan saamisesta jne.

Luennot antoivat uutta tietoa jota työksämme voimme soveltaa.

Seuraavat Yrittäjäpäivät lupautuivat järjestämään Porin seudun yrittäjät Matti Grönmanin johdolla.

Uusi hallitus, entinen puheenjohtaja ja tarvittavat toimihenkilöt saatiin valittua nopeasti ja hyvässä hengessä ja kokous päättyi juuri sopivasti kun rantasauna oli saatu kuumaksi.

Uusi hallitus kuitenkin joutui vielä järjestäytymään ennen kuin hallituksen jäsenetkin pääsivät saunaan ja uskaliaimmat jo huomattavasti jäähtyneeseen Enäjärven virkistytymään.

Takaturvassa valvottiin vielä myöhään, nautittiin iltapalaa, laulettiin, vaihdettiin kuulumisia ja keskusteltiin kristityn yrittäjän arki-ongelmista.

Sunnuntai-aamuna virkuimmat kävivät uimassa ja aumulenkillä ennen leirikeskuksen pienessä omissa kappelissa vietettyä iki-muistoista ehtoollisjumalainpalvelusta, jonka oli tullut pitämään Karjalohjan kirkkoherra Heikki Lintavirta.

Päätöslounaan jälkeen saatoimme täydestä sydäimestä lausua kiitokset järjestäjille, Risto Hyttiselle ja koko Enä-Sepän henkilökunnalle.

Lipunlaskun, päätössanojen ja loppuvirren jälkeen lähdettiin paluumatkalle kukin omaan kaupunkiinsa kiitollisina kaikesta mitä olimme kokeneet ja innokkaina odottamaan vuoden 2007 Yrittäjäpäiviä Porin Reposaaressa.

Seppo Ahonen

Tarja Nieminen toivotti yrittäisiä tervetulleeksi Yrittäjäpäiville.

Yrityssperheen vierailu IDE

Suomen suurin kauppakeskittymä

Maskun kaluste –ketju on jo Topin aikaan saama menestystarina. Ketju kattaa jo lähes koko Suomen.

IDEAPARK on Suomen suurin kauppakeskus tai liikekaupunki niin kuin sitä virallisesti kutsutaan.

Kiinostava vierailukohde

Toivo Sukari, täydestä kalenteristaan huolimatta, järjesti Yrityssperheelle tilaisuuden vierailulla upouudessa liikekaupungissa jo viikko avajaisten jälkeen. Toivolle itselleen tuli kuitenkin voittamaton este, eikä hän henkilökohtaisesti päässyt meitä vastaanottamaan, mutta kaikki oli järjestetty niin, että me todella tunsimme olevamme ar-

Me kaikki olimme jo pitkään saaneet eri viestimien kautta seurata kuinka Toivo "Topi" Sukarin ideoima ja perustama valtava liikekaupunkihanke etenee ja valmistuu Tampere – Helsinki moottoritien varteen Lempäälään, reilun 10 km päähän Tampereen eteläpuolelle.

vovieraita.

Koskaan yrityssperheen historian aikana ei mikään tilaisuus ole kiinnostanut niin paljon kuin IDEAPARKIN vierailu. Paikalle saapui noin 110 todella kiinnostunutta henkeä.

Meidät otti vastaan Vanhan

kaupungin pormestari Eero Lehtinen ja Linkosuon johtaja Eero Nieminen. Eero Lehtinen esitteli lyhyesti, mutta todella värikkäästi ja mielenkiintoisesti Ideaparkin. Esittely keräsi värikkäänä myös paljon muuta väkeä kuuntelemaan.

Esittelykiertä ei olisi siinä tungoksessa ja niin suurella joukolla onnistunut mitenkään.

Sen sijaan meidät ohjattiin Saku Kuosmasen Saku's Galley –ravintolan herkkujen ääreen, jotka oli kauniisti katettu vielä keskeneräiseen kokousti-

Ideaparkin katujen varsilta löytyi valtava määrä erilaisia liikkeitä ja niissä tarjonta oli monipuolista.

APARKISSA Lempäälässä

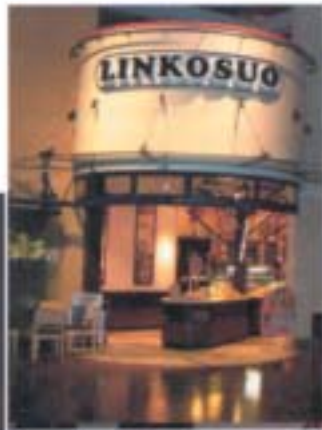

laan pelkästään meitä varten ja Saku itse oli pitämässä huolta, että kaikki sujui mallikkaasti.

Toivo Sukarin tarjoaman aterian yhteydessä Eero Nieminen kertoi Linkosuon projektista, eli upeasta kahviosta Ideaparkin parhaalla paikalla keskustorin kulmassa. Lisäksi Eero jakoi meille kupongit, joilla kukin pääsi lounaan jälkeen nauttimaan virkistävän kahvin ja makoisan Linkosuon leivonnaisen.

Tämän jälkeen meillä oli tilaisuus vapaasti omaan tahtiin tutustua Ideaparkiin, sen lukuisiin putiikkeihin ja tehdä ostoksia. Miesväki väsyi heti kätellyssä ja kokoontui pieninä porukoina kahvioihin ja käytävien penkeille vaihtamaan kuulumisia, mutta naiset viuhkoivat tuntikausia pitkin käytäviä kaupasta toiseen.

Vieraailu oli erittäin onnistunut vaikka emme Topia henkilökohtaisesti tavanneetkaan. Hän on kuitenkin jo kertonut meille, että kun Ideaparkiin suunnitellut laajennukset on

saatu toteutettua, niin meidät kutsutaan sinne uudelleen ja silloin Topi lupaa itse olla paikalla.

Yrityskerheen puolesta suurkiitokset Toivo Sukarille ja Eero Niemiselle.

Toim.joht. Eero Nieminen esitteli Linkosuon uuden kahvion toimintaa Ideaparkin keskustorin varrella.

Pekka Rytälä

Maa ja Metsä

Raha tehdään kaupungeissa

Muutama vuosikymmen sitten tuli Suomessa tunnetuksi käsite juppi, joka tarkoittaa nuorta kaupunkiammattilaista (Young Urban Professional). Kaupunki on perusolemukseltaan markkinapaikka ja vaibunnan ympäristö, joten rahaa havittelevan kannattaa olla siellä, missä sitä liikkuu. "Kaupunkilaiset tekevät paljon rahaa, mutta eivät sitten muuta", sanoo sosiologi Yona Friedman. Ostovoima kasautuu kaupunkeihin, sitä enemmän mitä suurempi yhdyskunta on. Parhaita paikkoja rahantekoon ovat nykyään 10-20 miljoonan asukkaan kaupunkiseudut, sellaiset kuin Meksiko, Tokio, Lontoo tai Moskova.

Kaupunki on köyhillekin edullisin ympäristö. Sen todistavat monimiljoonaiset slummit metropolien kupeessa. On edullista pysytellä isojen markkinoiden lähellä. Jätettä kertyy tavattomasti, ja silläkin pysyy hengissä. Jopa Suomessa köyhyys muutti kaupunkeihin 1990-luvun laman aikana. Esimerkiksi Itä-Helsinki ei enää noussut, vaan sinne jäi pysyvä työttömyys ja sosiaalivun tarve.

Tulevaisuuden kuva on meillä-

"Ihmiset kokoontuvat kaupunkeihin saavuttaakseen hyvän elämän", sanoi Antiikin viisas Aristoteles. Jo Kain pääsi tästä asiasta ennen häntä perille. Tapettuaan veljensä Abelin Kain sai kuulla Herran tuomion (1. Moos 4:12): "Kun koetat viljellä maata, se ei ruoki sinua, vaan sinun on harhailtava kodittomana ja pakolaisena". Mutta Kain keksi perustaa kaupungin ja antoi sille poikansa mukaan nimen Henok (4:17). Juutalaisten valittu kansa asui pelkätään kaupungeissa, ja muutti maalle vain pakosta, jos kaupunki joutui vihollisten hallintaan. Samaan päättyy kohta koko maailma. Yli puolet meistä asuu jo nyt kaupunkipaikoissa. Maaseudulla voi "tuhlata" kaupungista hankitut rahat. Kun toimii sivutoimisena maa- ja metsätalousyrittäjänä, niin maisemat pysyvät sellaisessa kunnossa, että niissä sielu lepää.

kin se, että kansa asuu kaupungeissa ja viettää vapaa-aikaa maaseudulla pitäen sen kunnossa ja hyödyntäen sen luonnonvaroja. Maaseudun elinvoima syntyy kaupunkilaisten kakkosasunnoista sekä uusista asumis- ja työskentelymuodoista. Mökkiböperöisyys on hyödyllisempi tauti kuin äkkiä luulisi. Meitä suomalaisia on toistaiseksi niin vähän, että jokaisen kuuluu pitää huolta noin seitsemästä hehtaarista Isänmaastamme.

Miten kaupunkivaltaan sopii esi-

merkiksi Tuurin kyläkauppa? Eikö edelleen ole niin, että miehelliä mylly pyörii eikä paikalla? –Kyllä Vesa Keskinen sopii päälinjaan. Perusasiakaskunta koostuu nimittäin kaupungeista keräytyneistä bussilasteista, jotka ajavat Toysesän keskimäärin yli 300 kilometriä aivan vain huvikseen.

Vaikea ja tärkeä maatalousammatti

Suomi on erikoisen huono maata-

lousmaa, ainoastaan metsät sentään kasvavat hyvin. Muita tuotteita kuin puuta ei Euroopan maatalouskartoissa ole Suomen kohdalle merkittävään. EU huolehtii jäsenmaitensa kuivuudesta, kuumuudesta ja korkeudesta, kun meillä ovat ongelmia märkyys, kylmyys ja alavuus. Suomen kielen kauneimpiin sanayhdistelmiin kuuluu "alavilla mailla hallanvaara", mutta totuus on ikävä kyllä epämiellyttävämpi kuin lauseen sointi. Kirjoittajan isä, vielä vanhanmallinen talonpoika, pääsi vanhoilla päivillään näkemään Alankomaiden karjalaumat ja haistamaan maassa leijuvan lannanaromin. Hän kommentoi: "Hyvänen aika, missä olosuhteissa minä olen joutunut maataloutta yrittämään".

Varsinkin pikkutilallisen on pakko etsiä lisää toimeentuloa sivuammattista. Tuttuja ovat erikoisesti metsätyöt, mutta myös ulkopuolinen palkkatyöammatti. "Terveystarvasta vastaa kymmentä lehmää", sanoi tyytyväinen pikkutilan isäntä. Ehkä lääkäri jopa 30:tä, ja opettaja siltä väliltä. Mainitaan, että yksi Neuvostoliiton romahduksen syitä oli, että julkisuus ihannoisi kylän parasta lypsäjää. Maaseudulla oli tosiaan karjakon ammatti ainoa, johon nuori nainen saattoi päästä. Sehän ei ole kaikkein houkuttelevimpia.

Amerikkassa cowboyt ovat miehiä. Niinpä naiset lähtivät kaupunkiammattiteihin. Maaseudun kävi kaikkialla katen Nextori Miikkulal-

Kirjoittaja Anolan golfkentällä Pieksämäellä. Golf on oikein hyvää maisemanhoitoa ja kestävää maataloutta.

Talous yritystoimintana

sen ja hänen torppansa. Meilläkin naiset säikkyvät lannan hujua, pitkää pimeää ja isojaon jälkeistä mautilojen yksinäisyyttä. Kylämalli toimisi myös heidän kannaltaan, samoin puutarhanhoito ja muutamat etätöiden lajit. Mixsä naiset, sielä kuhina. Liikennemallitkin näyttävät nupla matkailukaja, jos talossa on naisväkeä.

Maaseudulla elää kyllä miellyttävästi, kunhan on käytössä vessa, vesiposti, sähkövalo, auto, asfalttite ja laajakaista. On hiljaista ja rauhallista, paitsi mitä linnut ja karhut mekastavat. Ilmaa on helppo hengittää. Tähdet ja kuu näkyvät yöllä. Säättyykin näkee ikkunasta katsomalla. Tutkimuksien mukaan maalle muuttavat lapsiperheet ja eläkeläiset. Edelliset hakevat maapuikkansa alle sadan kilometrin päässä keskuspaikoista. Jälkimmäiset suosivat tekosijojaan kuten sveitsiläiset, jotka aina kaipaavat synnyinkotilaaksojaan, missä sitten toimivatkin.

Maa- ja metsätalous kaupunkilaisten sivutoimena

Maataloudessa on länsimaissa nykyään aina ylituotantoa. Koko teollistamisen ja tehostamisen idea syntyi maatalouskoneista, joiden valmistajien lajityyppi olivat Mc Cormickin tehtaat Chicagossa jo 1800-luvulla. Ranska on maailman suurin elintarvikkeiden viejämaa. Nyt siellä rajoitetaan jopa viinin tuotantoa pikkutiloilla, että pystytään jotenkin kilpailemaan Chilen ja Australian halvempien ja parempien suurtuotantoviinien kanssa.

Koko Eurooppa siirtyi maataloustuessa pinta-alakorvauksiin siinä toivossa, että viljelijät lakkaisivat tuottamasta ja nostaisivat vain tuet. Tuskin onnistuu. Niillä veitikoilla on hilliton maahenki kaikissa maissa. Itse asiassa ylituotanto on maalle välttämätöntäkin. "Ei riitä, jos ei jää", sanoi Urho Kekkonen. Viimeksi on Sauli Niinistö muistuttanut, että maamme pitää huolehtia elintarvikemavaraisuudesta. Puhemies puhuu asiaa. Kun sodat syttyvät, saa kyllä ostaa aseita, mutta elintarvikkeita ei ole kaupan, paitsi kiristyshehdolla.

Hieman yllättäen eurooppalaisen

sielunmaisema onkin hyvin hoidettu ja tuottava maaseutu linnoineen ja kartanoineen, ei suinkaan kivi-kaupunki. Asiaa kuvaa hyvin hotellin-sanan alkuperä. Pariisin hotellit olivat maa-aielinten kaupunkiasuntoja. Niissä oli neljä kerrosta ja suuret vierastilat. Ilta-kutsujen aikaan tarjottiin aina jotakin neljänneksen välein ja puoliyön aikaan täysi ateria. Rahat tulivat tiluksilta. Jotkut väittävät, että kaupungin kaappaavat kaiken varallisuuden maaseudulta aina muutama vuosikymmenen välein. Tosi-asia on sekin, että Suomen johtava lukeneisto on puljolti maatalojen poika ja tyttäriä. Tohtoripoika tai tytär kuuluu hyvin varustetun maatalon kokoelmiin. Ainoa totuus ei siis välttämättä ole se, että raha hankitaan kaupungissa ja kulutetaan maaseudulla, vaikka se tätä nykyä onkin päälinja.

Monet merkkihenkilöt ovat Suomessa näyttäneet hyvää esimerkkiä hankkimalla maa- ja metsätiloja. 1800-luvulta tunnetaan maahanmuuttajat Kiseleff ja Gutzeit. Myöhempiä kartanonherroja ovat mm Mechelin, Ollila ja Wahlroos. Myös nykyajan vallasnaiset kuvaavat mielellänsä itseään metsurin varusteissa.

Maaseutuun kuuluu myös metsä, meidän pelastuksemme. Moni on jo metsänomistaja ja toivottaavasti myös hoitaja. Metsästä löy-

dämme marjat ja sienet, polttopuut ja rakennustarpeet. Metsässä on salaperäistä viisautta, jonka esimerkiksi Alvar Aalto jalosti tuoteideoiksi asti. Yksi metsän jalo tuote ovat polttopuut. Koivussa on paras lämpöarvo, mutta leppä palaa puhtaammin. Polttopuut kuuluu kaataa rasiin lehden ollessa isoimmillaan. Kun puut jättää loppukesäksi maahan oksineen ja lehtineen, saa jo syksyllä puofikuivia runkoja.

Näin Korttesjärvellä

Niinkin pään voidaan edelleen toimia, että maalaisväki jää asumaan tekosijoilleen, mutta hankkii elantoonsa autoilla laajalta työssäkäyntialueelta. Otetaan esimerkiksi Korttesjärven kunta Etelä-Pohjanmaan järvisedulla. Se luokituu ydinmaaseuduksi, jonka mahdollisuudet ovat huonoimmat. Muutenkaan Pohjanmaan järvisedun syrjäpitiä ei kuulosta mitenkään erikoisen vetäältä paikalta.

Pinta-alaa on 336 km² ja asukkaita 2419. Aktiivimaatiloja on 233.

Metsä kasvaa hitaasti, mutta keipaa sellunkeittoon, hirsirakennukseen ja polttopuun tuotantoon. Teollisuutta löytyy perunoiden, minikerehin, metallin ja puun aloilta. Molemmat pankit ovat itsenäisiä, kun eivät aikoinaan lähteneet kasinoseikkailuihin. Väki asuu mautiloilla ja omakotitaloissa, joista jo-

kaiseen tulee laajakaistayhteys. Keskustan ääniosuus oli vuoden 2004 kunnallisvaaleissa 69,9. Myös Kokoomus ja SDP ovat sentään valtuustossa.

Korttesjärvi kuuluu Pietarsaaren talousalueeseen Purnojoen keskijoukossa. Nykyisin korttesjärveläiset käyvät työssä vajaan sadan kilometrin säteellä myös Härmän aukeilla, Kaahavalla, Nurmossa ja Seinäjoella. Kunta vaalii jääkäriperinnettä, kun sieltä aikoinaan lähti koulutukseen suhteellisesti suurin määrä nuorukaisia, yhteensä 39. Heidän kunniaukseen kunnan vaakunassa komeilee jääkärien tunnus Mantovan risti. Merkkimiehiä ovat myös pelimanni Matti Haudanmaa ja Toivo Loukola, vuoden 1928 olympiakisojen kultamitalisti 3000:n esteissä. Paikallista sankaria kuvataan matalalla profiililla: voitti, kun Paavo Nurmi kaatui viisihaitaan ja jäi toiseksi.

Korttesjärvellä on traditionaalisia siivisvalkeat, joissa päätetään kylän asiat seuraavaksi vuodeksi. Itse Korttesjärvi on pieni vesi pitäjän eteläosan Ylikylässä, jossa pidetään mm valehtelun Suomen mestaruuskisoja. Keskellä pitäjää on Purnojärvi, jota kehua Ellen Viitosen laulu: "Niin outoa, vierasta ja kylmää on loisto maailman. Kyllä ympärillä pienoisien järven, kodin tarjoat rauhaan".

Maatalousmaisema soittaa eurooppalaisen sydämen kanteletta. Kuvassa kirjoittajan syntymäpaikka, Pauli ja Hannele Ryttilän omistama ja hoitava Parkanon Ylirytilä vuonna 2007.

Kunnissa yleistyä tilaaja-tuottaja malli:

Mitä se antaa yrittäjälle?

Tilaaja-tuottaja -malli: paluu juurille

Suomalainen kuntajärjestelmä on kehittänyt historian saatossa seurakunnista. Vanhat pitäjärajat kulkivat ja muodostuivat seurakuntarajojen mukaan, kun maalliset toiminnot kuten köyhäinhuolto ja kansakoulun pito 1800-luvulla eriytyi pois seurakunnilta kunnan hoitoon. Tilaaja-tuottaja malli on yksinkertaistettuna paluuta tähän vanhaan menettelyyn. Tuossa menettelyssä kuntalaiset kokoontuivat yhteen, katsoivat mitä palveluita oli tarpeellista järjestää, kerättiin siihen tarvittavat rahat ja annettiin jollekin isännälle palvelu tehtäväksi. Oma tuotantoa ei varhaisilla kunnilla ollut.

Kuntalaitoksen vakiintumisen ja hyvinvointiyhteiskunnan kehittämisen myötä 1900-luvulla kunnille kehittyi ajan hengen mukaisesti laaja oma tuotanto lähes kaikille aloille, kuten koulu-

Suomen kuntien kokonaismenot olivat vuonna 2005 noin 31 miljardia euroa, josta noin puolet suuntautui sosiaali- ja terveystoimeen. Kuntatalouksien hoidossa yleistyä seuraavan vuosikymmenen aikana tilaaja-tuottaja malli, joka avaa kuntatalouden rahavirrat tulevaisuudessa yhä enemmän yrittäjille. Aktiivinen kuntien palvelemiseen suuntautuvan yritystoiminnan kehittyminen on sekä kuntien että yrittäjien ja muiden yhteiskunnallisten toimijoiden edun mukaista. Esimerkki Joensuusta esittelee käytännössä yhteistoiminnan etuja.

tukseen ja terveydenhoitoon mutta myös kunnallistekniikan rakentamiseen. Laajaksi paisunut kuntien oma tuotanto on vuosien kuluessa osoittautunut epätarkoituksenmukaiseksi sen ryhdyttyä elämään omaa elämäänsä, usein tavoitteena kuntien oman tuotannon ja työntekijöiden eduista huolehtiminen vastoin kunnan perimmäistä tavoitetta, kuntalaisten palvelemista.

Tilaaja-tuottaja mallissa palataan vanhaan kunta-ajatu-

tukseen: kunnan tehtävänä on palvelujen järjestäminen kuntalaisille ja rahan keruu niitä varten. Palvelujen tuotamisessa kunta on ostajana, ja myyjinä ovat kaikki mahdolliset ja kykenevät tahot, kuntien oma palvelutuotanto tasavertaisena muiden yrittäjien kanssa. Kilpailulainsäädännön perimmäisenä tavoitteena on eri tuottajien yhdenvertaisuuden toteuttaminen. Jokaisella kykenevällä tuottajalla on yhdenvertainen oikeus saada palvelujaan myy-

dyksi kuntaostajalle.

Eteneminen riippuu toimijoista

Tilaaja-tuottaja mallin eteneminen avaa erityisesti laajat sosiaali- ja terveystalouksien noin 15 miljardin euron markkinat yksityisille yrittäjille seuraavan vuosikymmenen kuluessa. Mallin eteneminen riippuu kuntapäätäjien valvotuneisuudesta ja näkökannoista. Tampere on Suomen kaupunkien joukossa eturivissä. Mutta mallin eteneminen riippuu myös siitä, onko palvelujen tuottajia tarjolla. Tyhjän päälle on turha kunnan kilpailuttaa.

Ehkä lupaavin ala kasvavalle yritystoiminnalle on erilaisten hoitokotien järjestäminen kuntien vanhushuollon tarpeisiin. Yksityisten yrittäjien kilpailuetuna suhteessa kuntien omaan tuotantoon on joustavuus ja kyky omaksua uusia ja tehokkaita tuotantotapoja, joista työvoim-

Puheenjohtajan palsta

MUKAAN VERKOTTUMAAN

Yksi yrittämisen johtavista trendeistä on edelleen verkottuminen. Verkottuminen on laaja käsite ja sillä on monia muotoja. Verkottumiselle yhteistä on kuitenkin yhteistyö yrityksen ulkopuolelle josakin muodossa. Osa meidän verkottumistamme on Yrityspärihe. Liiketoiminnallisten yhteyksien edellä lienee sosiaali-

nen yhteys ja yhteistyö.

Luovat ja kantavat ideat luodaan tyypillisesti yksin, mutta useimmat käyttävät niiden jalostamisessa verkostoa jonka löytävät ympäriltään. Yrityspäriheessä verkottuminen on myös oivallinen benchmarking-foorumi – joka on siis toisilta oppimista ja oman toiminnan kyseenalaistamista. Yrittäjien tapaamisissa

voimme myös kuulostella, mitä muille kuuluu. Kuulumisia on kiva vaihtaa ja niistä voimme oppia jotakin omaan yrittäjänä elämiseen. Parhaimmillaan voimme kuulla heikkoja signaaleja joita meidän yrittäjinä pitäisi oppia kuulemaan. Yrittäjä, jolla on taito kuulla heikkoja signaaleja merkityksellömän kohinan seasta, on vahvoilla huo-

mioidessaan ne omassa ennakoinnissaan tulevaisuutta rakentaessaan. Suuremmassa mittakaavassa heikkona signaalina vuonna –93 oli internet, joka sittemmin on muodostunut mm. verkottumisen erinomaiseksi välineeksi. Ollaanpa kuulolla tänä vuonna Porissa.

Juha Nieminen

Heikki Niemeläinen toimii Kuntien takauskeskuksen toimitusjohtajana Helsingissä. Kuntien takauskeskuksen tehtävänä on Suomen kuntien yhteisen varainhankinnan turvaaminen ja kehittämien. Takauskeskuksen takauskanta on noin 6,7 miljardia euroa. www.kuntientakauskeskus.fi

man joustava täsmäkäyttö on ehkä tärkein. Kuka pärjää reilussa kilpailussa yrittäjälle, joka on ahkera, käyttää parhaita menetelmiä, ei tuhlaa ja tekee työnsä hyvässä hengessä?

Yksityisen, kuntia palvelevan ja kilpailullisen alihankintaverkoston luominen on kuntien oma etu – kun tarvetta on, niin kunnilla on

mistä ostaa ja tilata. Kilpailleva yksityinen tuotanto pakottaa myös kuntien omaa tuotantoa tehostamaan toimintaansa. Tilaaja-tuottaja mallin lopputuloksena on markkinat, jossa kuntien omalla tuotannolla on merkittävä mutta nykyistä pienempi markkinaosuus kuntien palvelutuotannossa, jota tukee ja kirittää kehittynyt

yksityinen alihankintaverkosto.

Esimerkki Joensuusta

Kuntien sosiaali- ja terveysmenojen noin 15 miljardin vuotuinen potti antaa eri yrittäjille ja toimijoilla mahdollisuuden hakea oma erityinen alansa, jossa sillä on erityistä annettavaa kunnille. Esimerkki löytyy Joensuusta. Joensuussa esikoislestadiolaisilla oli kaupungin ruutukaava-alueella uuden rukoushuoneen rakentamisen myötä tarpeettomaksi käynyt kiinteistö, jolle tuli etsiä vaihtoehtoinen käyttö.

Kiinteistön myyminen yksityiselle yrittäjille asunto-tuotantoon olisi realisoitunut noin 1,1 miljoonan markan hinnalla, kun vanha rakennus olisi purettu ja uusi kerrostalo rakennettu tilalle. Yksityiselle rakentajalle myymisen asemesta Esikoislestadiolaiset r.y. vuokrasi kiinteistön rakennuksiin sosiaalialan kuntayhtymälle joka vähäisestä saaneerattuna otti kiinteistön vammaispalvelujen työpaikaksi. Kuntayhtymän ja esikoislestadiolasten välillä solmittu pitkäaikainen vuokrasopimus nosti kiinteistön arvon noin 2,4 miljoonan

markkaan, jolla hinnalla esikoislestadiolaiset möivät kiinteistön kilpailuttamisen jälkeen yksityiselle sijoittajayritykselle vuonna 2004. Vuosien saatossa eri osapuolet ovat olleet järjestelyyn tyytyväisiä: kuntayhtymä kohtuuvuokraiseen erinomaiseen tilaan keskellä kaupunkia, esikoislestadiolaiset kauppahintaan ja kiinteistön käyttötarkoitukseen ja sijoittajayrittäjä turvalliseen vuokralaiseen.

Esimerkki Lahdesta puolestaan kertoo, että yhteistyö eri viranomaisten ja poliittisten suuntausten kanssa on erinomaisen tärkeää ja samalla vaikeaa. Onnelantien rukoushuonekiinteistö on vuokrattu sosiaalialan käyttöön Lahden kaupungille, mutta kiinteistön myymisen esteenä on suojeluvaahteet.

Tilaaja-tuottaja malli tekee eri yhteiskuntatahot tasavertaisiksi ja vuorovaikutteisiksi toimijoiksi yhteiskunnallisen päätöksentekokoneiston kanssa. Malli antaa yrittäjille paljon mahdollisuuksia, joiden realisoituminen edellyttää yritystoiminnan kehittämistä kuntapalvelujen suuntaan ja samalla myös valvutunutta osallistumista suomalaisen yhteiskunnan päätöksentekoon.

Kaupungit ja kunnat tulevat työllistämään yksityisiä yrityksiä kiihtyvällä vauhdilla toteaa Heikki Niemeläinen.

YRITYS- JA TUOTE-ESITTELY

Tavara-autojen kauppa on viime- ja tänä vuonna käynyt Suomessa henkilöautokauppaa nopeammin. Keskimäärin kasvu on ollut 5 % luokkaa. Henkilöautokauppa sen sijaan on tänä vuonna hiipunut viimevuotiselta tasoltaan. Kaikki ennusteet lupaavat tavara-autojen voimakasta kasvua vielä syksyksi.

Leo Immonen

Verhoomo Sorsan vilkas toiminta näyttää jatkuvan. Toiminta alkoi jo 1983. Tänä päivänä toimipaikkoja on: Helsingissä, Lahdessa, Hangossa ja Turussa. Liikkeen perusti Markku Sorsa. Nykyinen omistaja Kalle Sorsa oli liikkeessä ensin töissä ja vuonna 1987 osti koko liikkeen itselleen.

Ensimmäiset vuodet tehtiin vain pakettiautojen vanerointia mutta työalat laajenivat niin että tänä päivänä Verhoomo Sorsa sisustaa monipuolisesti kaikkia autoja: pakettiautoja, huoltoautoja, kylmäkuljetusautoja, toimistoautoja, poliisiautoja, eläin-

lääkintäautoja ja henkilöautoja. Lämpöeristykset ja lasitukset kuuluvat vakiotuotantoon. Lisäksi toimitukseen kuuluu kuorman sidonta- ja nostolaitteita. Autojen maahantuojat ja hyötyautojen piirimyyjät käyttävät Verhoomo Sorsan palveluja ja ovat ikään kuin hyviä myyntimiehiä.

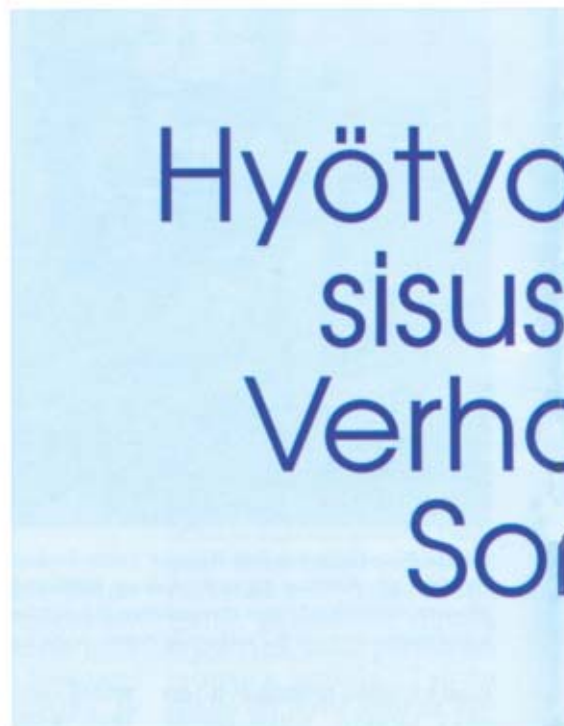
Mainonta on vähäistä

Mainoksia ei juuri ole käytetty eikä tarvittukaan koska on täysi työllisyys muutenkin. Alan julkaisuissa on silloin tällöin oltu esillä mutta messuilla toki ollaan mukana. Pieni tauko olisi

melkein päsuotavaa että saataisi ruuhkat purettua ja paikkoja vähän siivottuakin, sanoo Kalle Sorsa. Henkilömäärä vaihtelee 25 henkilön tietämissä. Henkilökunta on nuorekasta ja työskentelyhenki on hyvä. Aikaisemmin käytiin yhdessä joka maanantai pelaamassa sählyä mutta nyt ei ole työn lisäksi yhteisiä harrastuksia. Pitäikin herätellä taas kiinnostusta yhteisiin kuntoiluharrastuksiin, päättää Kalle.

SORTIMO-tuotteet

Kalle Sorsa on osakkaana Suomen Autokaluste Oy:ssä joka tuo maahan Hyötyautoihin kiinnitettäviä SORTIMO-merkkisiä

kalusteita ja laitteita: tavarahyllyjä, vetolaatikoita ja tavarasalkkuja. Sortimo-tuotteilla Verhoomo Sorsa on saavuttanut hyvän maineen. SORTIMO tarjoaa kaikkiin ajoneuvotyyppeihin ja kaikille käyttäjäryhmille erinomaisen ratkaisun. SORTIMON periaatteiden mukaisesti ensisijaisena toiminta-ajatuksena on tarjota yksilölliset tarpeet täyttävä ja käytännössä toimiva kalustoratkaisu. Uuden GLOBELYST tuotesarjan huomattava keventyminen aiempaan verrattuna kuormittaa todella vähän ajoneuvon kokonaispainoa. SORTIMO tarjoaa kokonaisvarusteluihin tarvittavat elementit: ruuvipenkin jalustat, ruuvipenkit, letkutelineet, kaasupullotelineet, ulosvedettävät lavetit, lisä- ja työvalot, työkalutaulut sekä koukkusarjat ovat kaikki tuotesarjassa mukana, lähes rajaton määrä erilaisia kalusteratkaisuja kaikkiin markkinoilla oleviin merkkeihin ja malleihin. Pitkäaikainen 25 vuoden kokemus yhdistettynä huipulaatuun ja ennakkoluulottomaan innovaatioon on tehnyt SORTIMOSTA Euroopan ammattimaisten ajoneuvokalusteiden markkinajohtajan. Kaikki

Viimeaikoina ovat yleistyneet jatkettua matkustamolla varustetut hyötyautot. Tavaratilaan asennetaan väliseinät, etuosa varustetaan jatketuksi matkustamoksi ja takaosa laitetaan kunkin käyttäjän tarpeen mukaan varasto- tai työtilaksi.

Autojen taja omo rsa

aikoina ovat yleistyneet jatkutulla matkustamolla varustetut hyötyautot. Tavara tilaan asennetaan väliseiniä, etuosa varustetaan jatketuksi matkustamoksi ja takaosa laite- taan kunkin käyttäjän tarpeen mukaan varasto- tai työtilaksi. Kustannustaso vaihtelee alle 1000 eurosta aina 20.000 euroon saakka. Työstä annetaan normaalisti tarjous mutta joissakin erikoisissa ratkaisuisa annetaan kustan-

Yritys ei aktiivisesti hae markkinaosuutensa kasvua mutta ollaan varauduttu ainakin säilyttämään vähintään sama osuus kuin aikaisemminkin, sanoo Kalle Sorsa vaatimattomasti. Tässä hän esittelee juuri asennettua Sortimo-hyllyä.

SORTIMON tuotteet perustuvat korkealuokkaisiin raaka-aineisiin, tarkkuustyöstöön ja laadukkaaseen työhön. Siksi SORTIMO on ottanut ensimmäisenä alan valmistajana käyttöön kaiken kattavan DIN ISO 9001 laatusijärjestelmän.

Kalusteet siirretään vanhasta autosta uuteen.

Kalusteet voidaan siirtää autosta toiseen. Sortimo-tuotteet ovat laadukkaita saksalaisia tuotteita ja ne voidaan asentaa vaikka kolmeen autoon peräkkäin. Tilaston mukaan pakettiauton käyttäjä vaihtaa autoa 4-6 vuoden välein. Hyötyautojen kalustaminen on kasvamassa autokannan kasvusta huolimatta. Vaihtoehdot materiaaleissa ja kalusteissa ovat lisääntyneet ja kiinnostus erilaisiin kalusteratkaisuihin on näin kasvanut.

Kasvava ala

Ala on todellakin kasvamassa joten tulevasta syksystä ennustetaan ennätysmääräistä uusien pakettiautojen kauppaa. Viime-

nushaarukka jonka sisällä pyritään kustannukset pitämään. Verhoomo Sorsan erikoisuus on se, että he ottavat vaikeatkin tehtävät vastaan. Työlle annetaan kolmen vuoden takuu. Ta-

kuukorjauksia ei paljon tule mutta Kalle pitää tärkeänä sitä että asiakas jää tyytyväiseksi. Kaikki reklamaatiot hoidetaan huolella vaikka katteesta tinkien. Yritys ei aktiivisesti hae

markkinaosuutensa kasvua mutta ollaan varauduttu säilyttämään vähintään sama markkinaosuus kuin aikaisemminkin, sanoo Kalle Sorsa.

Henkilökunta on nuorekasta ja työskentelyhenki on hyvä. Aikaisemmin käytiin yhdessä joka maanantai pelaamassa sählyä mutta nyt ei ole työn lisäksi yhteisiä harrastuksia. Pitäinkin herätellä taas kiinnostusta yhteisiin kuntoiluharrastuksiin, päättää Kalle.

Valoa läpäiseviä rakenteita ja savunpoistotekniikkaa Orimattilasta

Kattovalokupujen ja erilaisten valokatteiden toimitaminen rakentajille on Keraplastin vankkaa osaamisaluetta yli 30 vuoden takaa. Uudempaa liiketoimintaa edustavat rakennusten paloturvallisuuteen kuuluvat savunpoistojärjestelmät. Näiden lisäksi tehdään muoviosia teollisuudelle, kuten lampunsuojia, venelaseja ja isoja valomainoksia.

*Juha Nieminen (oik.)
ja Pasi Lehtinen
uuden kupulinjan edessä*

Kattovalokuvut ovat säilyttäneet vankan aseman varsinkin teollisuus- ja varastorakennusten päivänvaloratkaisuissa. Vienti Balttiaan ja Venäjälle on lisännyt kysyntää vuosi vuodelta. Vuoden 2007 merkittävin investointi oli kattokuputuotannon modernisointi.

Savunpoistoluukut kuuluvat markkinoiden kannalta samaan tuoteperheeseen kuin kattovalokuvut. Keraplast on panostanut savunpoistoluukkujen CE-merkintään. Hanke on vaatinut kolmen vuoden intensiivistä tuotekehitystä. CE-merkintään kuuluu myös ulkopuolinen laadunvarmistus, jonka tekee VTT. Savunpoistoalaan liittyy automaatiikka, joka ohjaa savunpoistoluukkuja.

Valokatteet ovat pientalojen pihakatosmateriaaleja. Kanaalityyppiset PC-monikerroslevyt ovat löytäneet paikkansa uusissa navetta- ja muissa maatalousrakennuksissa. Särkymättöminä ja lämpöä pitävinä ne soveltuvat hyvin kotieläinsuojien ikkunoiksi.

*Seppo ja Tapio Nieminen
VTT:n palolaboratoriossa
Otaniemessä*

Muovitalustuotteet täydentävät Keraplastin muovijalostusta. Tuotteiden joukossa on muutamia tunnettuja klassikkoja: Yki Nummen Lokki ja Modern Art-valaisimet sekä Eero Aarnion kuplatuoli.

Tyrnimarjaa pakasteena

Puh. 06-266 8209
tamsi@mattitamsi.fi

Silmälasit sopivasti
Hämeenlinnasta.

Tervetuloa
palveltavaksi

Raatihuoneenkatu 21, 13100 HML
puh: 03-6165466 optident@optident.fi

- ◆ *Haponkestävät valut*
- ◆ *Kulutustakestävät valut*
- ◆ *Valetut koneenosat*
- ◆ *Valumallit, koneistus*

MEKAVA OY

PL 27, 54101 Joutseno
Puh. 020 765 9400
Fax 020 765 94501
jarkko.salo@mekava.inet.fi
www.mekava.fi

Metallin alihankintaa

JAPEKA OY

Heikkiläntie 140, 21840 Karinainen
Puh. 010 617 3200, Fax 010 617 3211
kari.toivonen@japeka.fi
www.japeka.fi

Marjaisat herkut liikelahjaksi

- Marmeladit
- Hillot
- Hyytelöt
- Mehut

Sinkkosen Marjatila ja Maalaistori

Sinkkolantie 3, 81100 Kontiolahti
Puh. 013-731 149, 0400 678 078
Fax 013-733 283

TYÖVOIMAN VUOKRAUSTA JA VÄLITYSTÄ

Kuljettajapalvelu Tommi Kemppainen

0400 520 243

**Ammattitaitoista työvoimaa
kuljetus- ja maanrakennusalalle
+ kaikille muille aloille**

Lähettilpalvelut

www.kuljettajapalvelu.com

CAFE HUGO MYYMÄLÄ-KAHVILASTAMME

- Leipomotuotteet
- Konditoriatuotteet
- Erikoiskahvit
- Keittolounaat
- Runsaat salaattit
- Pasta-annokset
- Paninit
- Täytetyt leivät
- Annoksia mukaan,
Take Away

TERVETULOAA!

CAFE HUGO **Uudenmaan Leipä**

Klaaukkaantie 69, 01800 Klaukkala, puh. (09) 276 6710, ma-to 7-17.30, pe 7-18, la 7-14

ERIKOISPUHDISTUSTA TEOLLISUUDELLE HIILIDIOKSIDIJÄÄLLÄ

MYRKYTÖN, EI LIUOTTIMIA,
LYHYEMMÄT HUOLTOKATKOT YM.

Käyttökohteita: muotit, sähkömoottorit, teollisuuden
tuotantolinjat, kiinteistöhuollossa lattiat, graffitit, pannut,
putkistot ja säiliöt, palovahinkojen puhdistustyöt, suur-
keittiöiden koneet, paistotasot, painoteollisuuden koneet,
rasteritelat sekä paljon muita kohteita.

HT KUIVAJÄÄ OY

LAHTI, puh. 040 823 5648

KONEVUOKRAAMO

TYÖKALUJA JOITA EI HEVILLÄ PALAUTA

WWW.HTKONEVUOKRAAMO.FI

KOLARIKORJAUKSIEN YKKÖSPAIKKA
AUTOPELTIMESTARIT OY
 Lahti

Lepikonkatu 8 15100 LAHTI

Saksalassa Ford-liikkeen vieressä

 (03) 7834 458

Kari Heinonen
 iit./vkl. 0400 853 288
 Fax (03) 5898 589

- Kolarivauriokorjaukset **Autorobot[®]** – korinoikaisulaittein
- Suoritamme vahinkotarkastukset vakuutusyhtiöille
- **Varkausvauriokorjaukset** ● Muovikorjaukset

★TEKNIIKAN MAAILMA 4/95 KOLARIKORJAUSTESTIN TESTIMENESTYJÄ ★ ★

- Huolto
- Korikorjaamo
- Maalaamo
- Toyota Rent a Car -autovuokraamo

Palveleva Toyota huolto- ja korikorjaamo Konalassa

TRANS-HUOLTO
 Oy Forsström

Muonamiehentie 12, 00390, Helsinki (Konala)
 AVOINNA MA-PE 07.00–17.00

PUH. (09) 565 7900
www.trans-huolto.fi

Hyödynnä toiminnassasi ilmoittajat ja palvelu-osoitteet.

Yhteistyöllä eteenpäin

Ässä pitää alla.

ÄSSÄ 2

Ässä on laadukas suomalainen uusiorengas. Turvallista ajamisen iloa – oikeaan hintaan!

www.assarengas.fi

ÄSSÄ
 uusiorengaat

Ässä Rengas Oy
 Talvitientie 18
 16900 LAMMI

Puh: 03-633 7299
www.assarengas.fi

Kukinnon Kammari

- yksilölliset lahjaideat
- yksilölliset, Sinun kokoiset vaatteet
- taidetta ym. ym.

Av. joka keskiv. 9–19, muulloin varataan aika, myös pienryhmät
P. 040 775 2957 Marja-Terttu
marja-terttu@kempiiri.fi
Mainio retkikohde – Talo tarjoaa kahvit! – Tervetuloa!

- Valmismatkat – minne vain
- kuljettajapalvelu linja-automatoille
- viisumit
(kerta-, vuosi-, ryhmäviisumit)

Pekka 0400 538 900
pekka@kempiiri.fi

-tuotteet

Sinun ja kotisi parhaaksi!
Huippulaatua yli 40 vuotta!
www.homcare.fi
Liity clubiin!

Alaniitynkatu 100, 15340 LAHTI
puh. 03 756 5596, fax 03 756 2907
kempiiri@pp.phnet.fi www.kempiiri.fi

LVI-URAKOINTI E & H LAURELL

- Uudisrakentaminen
- Saneerausurakointi
- muut LVI-työt ammattitaidolla

HENRI: 040-767 6449
EERO: 0500-496 659

Pirttiläntie 9
17200 VÄÄKSY

- Sähkösuunnitelmat
- Sähköasennustyöt
- ATK-verkot
- Hälytysjärjestelmät
- Valaisimet
- Asennustarvikkeet

**HUITTISTEN
SÄHKÖPOJAT OY**

Koskuankatu 4, 32700 Huittinen
Puh. 02-561 912, Fax 02-569 006

Helsinki, Tampere, Turku, Pori, Oulu, Pihtipudas

*Parempien
vuoteiden
erikoisliike!*

Unimaailma

Hyvän unen tekijä

Linnankatu 37, 20100 TURKU
Puh. 02-251 2274 Fax 02-251 2264

www.unimaailma.com

HYÖTYAJONEUVOVARUSTELUT

VARUSTELEMME HYÖTYAJONEUVOJA

mm. pikkubusseja, kevytkuorma-
autoja, kylmäkuljetusautoja,
huoltoautoja, erikoisajoneuvoja
ja lisävarusteita henkilö-,
paketti- ja kuorma-autoihin.

Asiakkaitamme ovat pääasiassa autoliikkeet, autojen maahan-
tuojat, yritykset ja julkiset laitokset.

Verhomo Sorsa Oy

Myyntikonttori: Ormuspellontie 9, 00700 Helsinki, puh. (09) 346 4092, fax (09) 346 4093

Toimipisteet: Helsinki: Ormuspellontie 9, 00700 Helsinki, puh. (09) 346 4092, fax (09)

346 4093, **Hanko:** Juvikinkatu 2, 10900 Hanko, puh. 0403 400 260, fax 0403 400 269,

Turku: Juhana Herttuan puistokatu 16, 20100 Turku, puh. 0403 400 260, fax 0403 400 269,

Lahti: Kaasukatu 2, 15520 Lahti, puh. (03) 751 5715, fax (03) 751 5415

www.verhoomosorsa.fi

Joustavaa painopalvelua
jo yli 20 vuoden ajan

Esitteet
Asiakaslehdet
Kirjat
Pakkaukset
Tarrat
Etiketit
Kalenterit
Kansiot
Julisteet
Luettelot
Adressit
Lomakkeet
Kirjekuoret
Käyntikortit

Foliointi-, kohotus- ja
stanssauspalvelut
sekä säänkestävät
PVC tarrat meitä

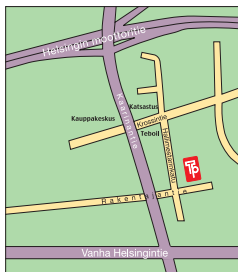
Kaarinan

TASOPAINO OY

Rakentajantie 30, PL 41, 20780 Kaarina
Puh. (02) 412 5500, telefax (02) 469 1291

tasopaino@co.inet.fi

www.tasopaino.com

Veneet

Sepelikatku 2, 53810 Lappeenranta
Tel +358 5 6880 630, Fax +358 5 6880 650

Email:mv-marin@mv-marin.fi

Http://www.mv-marin.fi

Saunatalosta

- *saunan sisustukset*
- *paneloinnit*
- *lauteet*
- *saunakalusteet*

Erstantie 24, 15540 Villähde
Puh. 03-871 480, fax 03-871 4848
www.saunatalo.fi

Liikkeenjohdon konsultointia

Oy LS-Service Ab

Tj. Pekka Rytilä

Katajanokankatu 3 F, 00160 Helsinki

Puh. 040 503 8136

PALVELUOSOITTEET

KULJETUSLIIKKEET

Ketolan Kuljetus Ky
Kuljetuksia
laidasta laitaan
Reijo Arvola 0500-120 644

Kuljetus J.Heinonen
Hollola, puh. 040-748 8829
Kuljetuspalvelua kaikille teille!
email: jouni.heinonen@netti.fi

TAKAT

TAKKAMAAILMA
Varaavat tulisijat: myynti ja asennus
Aarne Tuominen
21250 Masku, Myllytorpantie 23
www.takkacenter.fi
0400-192 255

TAKOMOTUOTTEET

LASILUUKUT mittojen mukaan
TUULIVIIRIT, KYNTTELİKÖT, YM.
MÄKELÄN TAKOMO OY
Puh. 05-416 0625

AUTOKORJAAMOT

• katsastusremontit
• renkaat, myös metsäkoneet ja kuorma-autot
Pihtiputaan Renkas ja Öljy
Ravitie 2, 44800 PIHTIPUDAS
Puhelin (014) 561 606, GSM 0400 829 226
Telefax (014) 561 451
riitamo@autofit.fi www.autofit.fi

MUOVITUOTTEET

LahtiPlast
A. Mielonen Ky
LAAKERIKATU 13, 15700 LAHTI
PUH. (03) 787 5770
www.lahtiplast.fi
sähköposti: palaute@lahtiplast.fi

LVI-SUUNNITTELU

**SATAKUNNAN
LVI-TOIMISTO KY**
Kalevanpuisto 28, 28120 Pori
Puh. 02-641 5650, 0500 721 933
slvi@nic.fi

KIRJAPAINOT

**Kaarinan
TASOPAINO OY**
Rakentajantie 30, PL 41, 20780 Kaarina
Puh. (02) 412 5500, telefax (02) 469 1291
www.tasopaino.com

LOGISTIIKKA

Motivatec Oy

AUTOLIIKKEITÄ

Vaihtoautot Ostaa, myy, vaihtaa
Myös rahoitus
AUTO-LAHTI KY
Hirsimetsäntie 18, Lahti
puh. 0400 497 887
www.auto-lahti.fi

NSK Trading Oy
Vasikkakatu 2 C
15950 Lahti
GSM 0400 565 759

Auto-Ilves Oy
Ruunumyllyntie 12, 13210 Hämeenlinna
puh. (03) 615 670
Veikkariinkatu, 05840 Hyvinkää
puh. (019) 427 7000
www.autoilves.fi

RAKENNUSLIIKKEET

Westate Oy
Hannu Jyränoja
050 583 9250, fax 09-374 2523
www.westate.fi

**Rakennusurakointi
T. LAURELL**
Pirttiläntie 1, 17200 Vääksy
GSM 0400 714 900
tero.laurell@phnet.fi

**Hollolan
Rakennuspalvelu**
Purolantie 4, 15240 Lahti
GSM 044 533 1531
timo.nuutinen@phnet.fi

KOULUTUS

Manageat Ky
Henkilöstökoulutusta ja
liikkeenjohdon konsultointia.
Puh. 044-022 0409

YRITYSLAHJAT

Kotimaiset, laadukkaat
YRITYSLAHJAT
www.helenatalo.fi
040 709 8482
ritva.siltala@helenatalo.fi

KYNTTILÄ- TEOLLISUUS

Finnmari
se läpivärjätty
Kyttiläntie 2, 15700 Lahti 03-873111 www.finnmari.fi

POLYURETAANI- PINNOITTEET

Finn-Valve Oy
PL 1, Varastokatu 10, 54100 Joutseno
puh. 0207436900, Fax 0207436929
www.finn-valve.com
postmaster@finn-valve.com

TIETOTEKNIikka

KunnonData
www.kunnondata.fi
Koulutie 33 B, 01260 Vantaa
Puh. 050 560 6414

KIVITUOTTEET

Pihtiputaan Kiviteos Oy
Laurilantie 73, 44800 Pihtipudas
puh. 014-573 575
anti.lahtinen@kiviteos.com
- ympäristökivet, graniittitasot,
ym. kivituoitteet

TILITOIMISTOT

Auktorisoitu tilitoimisto
ELE-Laskenta Oy
Päivöläntie 31 A, 00730 Helsinki
Puh. 09-350 7590 Fax 09-350 75920

LASKENTATALO OY
Itä-Hakkilantie 12, 01260 VANTAA
Puh. 09-876 1466 Fax 09-876 1909
0400-418 083
www.laskentatalo.fi

HM-Tilipalvelu Oy
Täyden palvelun tilitoimisto
PL 82, 00701 Helsinki
hannele.makkonen@hm-tilipalvelu.fi
p. 09-3507 300
www.hm-tilipalvelu.fi

Palvelutietosi tälle palstalle.
Soita: Pekka Kemppainen
0400-538 900

**LAHDEN
OVITEKNIikka**

Liikelaupunki Ideapark on avoinna:
 arkipäivinä klo 9-21
 lauantaisin klo 9-18
 sunnuntaisin klo 12-20
 Ajo-ohjeet ja bussiyhteydet:
www.ideapark.fi

Laadukkaat Bellus-sohvat Maskusta, Ideaparkista.

~~998,-~~ Alk. **499,-**

Plaza-divaani. New Anna -kankaalla. Kätisyys vaihdettavissa. Saatavana useita kangas- ja nahkavaihtoehtoja. Leveys 228 cm.

~~1996,-~~ Alk. **998,-**

Trenton-kulmadivaani. New Anna-kankaalla. Leveys 310 cm, syvyys 110 cm/divaani syvyys 200 cm. Saatavana useita kangas- ja värvaihtoehtoja.

~~1995,-~~ **995,-**

Magnum-divaani. Alk. New Anna-kankaalla. Lev. 315 cm. Kätisyys vaihdettavissa. Saatavana useita kangas- ja nahkavaihtoehtoja. Kuvan kangas Surat.

~~1995,-~~ **999,-**

Lazy-sohva. Alk. New Anna-kankaalla. Sohvan voi jakaa kahteen osaan. Leveys 330 cm. Saatavana useita kangas- ja nahkavaihtoehtoja.

M MASKU

Valitse vapaasti.
Säästä pakosti.

Puh. 0201 211 400

Alajärvi • Alavus • Espoo • Eura
 Forssa • Haapajärvi • Harjavalta
 Helsinki, Lanterna
 Huittinen • Hämeenlinna
 Nurmo, Hytlykallio
 Ideapark • Iisalmi • Imatra
 Joensuu • Jyväskylä • Jämsä
 Kajaani • Kannus • Karjaa
 Keuruu • Kokkola • Kuopio
 Kuusankoski • Lahti
 Lappeenranta • Masku
 Mellilä • Mäntsälä • Närpiö
 Orivesi • Oulu • Outokumpu
 Pori • Porvoo • Rauma
 Rovaniemi • Salo • Savonlinna
 Tallinna • Tuusula
 Uusikaupunki • Vaasa • Vantaa,
 Pakkala • Vantaa, Petikko
 Varkaus • Ylivieska
 Ylöjärvi • Äänekoski

www.masku.com